

kunde sige Mere derom, men jeg er bange for at gaa for vidt, da man vel sagtens vil sige, at jeg ikke er tilstrækkelig Kunstdommer til at udtale mig om dette Spørgsmaal. Jeg siger det ogsaa kun under den Form: Det forekommer mig at være saa. Naar jeg ser hen paa ældre Kunstværker, som ere givne os fra en anden Tid, forekommer det mig, at de ganske anderledes have truffet det Rette, end det er truffet med disse to Billedstøtter, som findes foran vort Nationaltheater.

Medens jeg taler om Noget, der vedrører den høitærede Kultusminister, skal jeg tillige tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at jeg ikke har fundet Noget i Finantslovsforlaget om Kirkebevillinger. Jeg veed, at der er indkommet endel Ansøgninger om Opførelse af nye Kirker, og det forekommer mig, at disse Ansøgninger ere meget berettigede. Jeg har rigtignok set, at der er nedsat en Kommission til at undersøge, hvorvidt disse Krav være berettigede. (Lh. Nielsen: Den skal nedsettes!) Ja, den skal nedsettes. Det kan gjerne være, at det er rigtigt at gaa frem paa denne Maade, og jeg vil haabe, at det fører til et godt Resultat, dersom der ikke bliver vedtaget Noget paa denne Finantslov. Saa meget er imidlertid vist, at der flere Steder omkring i Landet og da navnlig paa den fattige Vestkyst er stor Trang til Kirker, idet man har 2 til 3 Mil til Kirke. Dengang Kirkerne bleve byggede, laa de maasse paa passende Steder. Paa en Tid, da der var Hede, hvor der nu er Byer, Huse og mange Beboere, gjorde det ikke Noget at Kirkerne laa langt fra hinanden, men nu ere vi jo langt fremme med Opdyrkningen af vore Heder, og derved ere disse Egne blevne beboede og bebyggede, og altsaa Trangen til nye Kirker fremkommen, og den er meget stor for mange Egnes Bedkommende. Der gives f. Ex. en Kirke derude paa Heden, som der er 3 Mil til fra Sognets Udfanter; den er ikke tækket med Lyng, men med Straa. Det er heldigt at faae en Forandring ogsaa heri.

Den ærede sidste Taler talte om Klitplantningerne, og det glædede mig at høre, at han vilde anbefale den dertil foreslaaede Bevilling. Jeg skal udtale min Tak til den høitærede Indenrigsminister for det Forslag, han er fremkommen med paa Finantsloven om Tilplantning af Klitterne omkring Blaabjerg. Det er forbausende Resultater, vi nu ere komne til med Hensyn til Klitplantningerne. Vi kunne jo nu sige, at vi have faaet Sandflugten dæmpet. Det næste Skridt er at forvandle vore Klitter til Skov, og det kan lade sig gjøre. Det har Beplantningen af den store Klitrække ved Bording i Ribe Amt vist; den staar nu bedoret med temmelig frodig voksende Naaletræer, og Planterne opelstes i selve Plantagerne.

Det er ganske vist, at en enkelt Mand har stor Fortjeneste af denne Tilplantning. Det er en sjelden Grad af Thærbidighed, denne Mand har vist i en Række af Aar, ogsaa før han fik den tilhørlige Støtte fra Regeringens Side, og han er maasse endnu langt fra lønnet efter Fortjeneste; men Beboerne deromkring vide alle at yde Manden den velfortjente Tak. Det har imidlertid vist sig i de senere Aar, at Regeringen og dens Nærmeste ogsaa have skænket ham deres Anerkjendelse. Bordingklitterne høre til de allerriigeste i Bonitet. De Klitrækker, som den høitærede Indenrigsminister nu har foreslaaet tilplantede, Klitrækkerne omkring Blaabjerg, ere af en langt bedre Bestaafenhed. Det viser sig i, at Egen er temmelig udbredt der. Egen fordrer jo langt bedre Jordbund end endel andre af vore Skovplanter. Det vil altsaa være temmelig sikert, at Tilplantningen af Klitterne om Blaabjerg vil vise sig at være frodigere end noget af de andre Steder; men saa meget have vi bragt i Erfaring, at vore Klitter langs Sjællands Vestkyst fra Skagen til Ribe vilde kunne forvandles til Skov. Dette er ikke alene begrundet i, at der nu kan trives Smaaskov, thi vi vide jo, at naar der først en Overgang er blevet drevet Skov, saa vil den næste Overgang blive langt frodigere, fordi Jordbunden da vil være omdannet efter Skovkulturens Krav og altsaa vil kunne afgive en langt frodigere Skov. Et var ønskeligt, efter hvad man stadig bringer i Erfaring, og det er, at der kun maatte blive ansat Mænd til at varetage disse Plantninger og til at bestyre dem, som havde praktisk Kjenndskab til Sagen. Man støder af og til paa Beviser for, at det ikke altid er Tilfældet. Jeg skal ikke her fremdrage Noget, thi jeg staar her for at gavne Sagen og ikke for at stæde den, men saa meget maa jeg sige, at det er vigtigt, at der ansættes Folk med et praktisk Blik og praktisk Kjenndskab til den Slags Plantninger og til de Egne, hvor de skulle arbejde. Uheldigt er det, naar man faar Folk fra andre Egne, som have mange skønne og gode Theorier og gode Kundskaber, men ikke have gjort sig tilstrækkelig bekendt med Forholdene paa Vestegnen og med, paa hvilken Maade Plantningen skal foretages. Hvad nu angaar Expropriation af Jord til disse Plantninger, da er det jo ganske vist heldigt, at der Aar efter Aar blive benyttet mere og mere Jord til Beplantning; men der er dog en Grændse, som jeg gjerne ønskede at gjøre opmærksom paa, og det er, at man maa være meget varsom med at expropriere Jord, som kan pløies, thi man veed ikke, om den Tid er nær eller fjern, da den Jord, der egner sig til at pløies, selv om Boniteten er daarlig, dog kunde blive benyttet som Agerland. Man skalbe indskrænke sig til saa vidt muligt kun at expropriere Klitrækker,